

A Régiók Bizottsága állásfoglalása – A Régiók Bizottsága 2009. évi prioritásai az Európai Bizottság jogalkotási és munkaprogramja alapján

(2009/C 76/14)

POLITIKAI PRIORITÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. **hangsúlyozza**, hogy az EU-ban új lendületre van szükség a strukturális reformok tekintetében, olyan megoldásokat célozva, melyeknek segítségével felül lehet kerekedni a jelenlegi pénzügyi válságon, valamint annak az európai és a világgazdaságra gyakorolt hatásain; **úgy véli**, hogy bár szükség van sürgőségi intézkedésekre ahhoz, hogy Európát rövid távon átsegítsék a jelenlegi válságon, hosszú távú intézkedéseket is kell hozni, amelyek fenntartható munkahelyeket és növekedést teremtenek, ezért a minőségi infrastruktúra, a tömegközlekedés és az energiahatékony technológiákba való beruházás kiemelt jelentőséggel bír;

2. ezzel kapcsolatban **emlékeztet** a pénzügyi válság miatt megfogalmazott állásfoglalására, amely kijelöli a pénzügyi válság leküzdéséhez, illetve – amennyire lehetséges – a válság negatív következményeinek mérsékléséhez szükséges európai, tagállami, regionális és helyi szintű lépéseket;

3. **üdvözli** az Európai Unió területi dimenziójának és demokratikus jellegének megerősítésére irányuló kifejezett szándékot és az erre vonatkozó javaslatokat; **kinyilvánítja**, hogy szándékában áll folytatni az uniós döntéshozatali folyamatban általa betöltött politikai és intézményi szerep erősítését, továbbá bejelenti egy a többszintű kormányzásról szóló fehér könyv kidolgozását, melyet 2009-ben kíván megjelentetni;

4. **megerősíti**, hogy figyelmesen nyomon kívánja követni az EU költségvetési felülvizsgálatát annak érdekében, hogy hozzájáruljon az uniós politikák területi szintű integrációjának és koordinációjának javításához, és **kéri**, hogy ez a folyamat tükrözze minden kormányzati szint igényeit, és tegye színvonalasabbá, méltányosabbá, stabilabbá, ismertebbé és egyszerűbbé az uniós intézkedéseket; ennek érdekében **azt javasolja**, hogy 5+5 éves időszakok alapján hangolják össze a költségvetés programozási időszakát az európai választási ciklussal, hogy eredményes támogatást lehessen nyújtani a legkevésbé fejlett régióknak a felzárkózáshoz, hogy biztosítsuk, hogy a jövőben a költségvetés jobban tükrözze az Unió összes hatáskörét, és hogy elkerüljük, hogy az uniós politikák újra nemzeti irányítás alá kerüljenek, ami veszélyeztetné az európai integrációs projekt eredményességét ⁽¹⁾;

A munkahelyteremtés és a növekedés ösztönzése

5. **hangsúlyozza**, hogy bizalomépítő intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy visszanyerjük az uniós polgárok bizalmát, akiknek bizonytalanná vált a helyzetük, munkahelyükre nagy nyomás nehezedik, és ingadozó energiaárakkal, pénzügyi instabilitással és a bankszektorba vetett bizalom megszűnésével kénytelenek szembenézni, és **emlékeztet arra**, hogy olyan mechanizmusok kidolgozására is szükség van, amelyek segítségével a jövőben elkerülhetők a hasonló válságok;

6. **kiemeli**, hogy fenntartható fejlődést kell biztosítani a polgárok jelenlegi és következő generációi számára; **emlékeztet** ugyanakkor a szociális Európa jelentőségére, és **hangsúlyozza**, hogy ezekből a célkitűzésekből nem szabad engedni, hanem az Uniónak és a tagállamoknak, valamint a regionális és helyi politikai szereplőknek egyesített erővel kell fellépniük. E cél érdekében az EU-nak határozottabban arra kell ösztönöznie a központi kormányokat, valamint a helyi és regionális önkormányzatokat – akár oly módon is, hogy kevésbé szigorú a tagállamoknak engedélyezett deficit terén –, hogy az oktatásba, a képzésbe, a kutatásba és az innovációba, valamint minőségi infrastruktúrák, tömegközlekedési hálózatok fejlesztésébe és energiahatékony technológiákba történő ambiciózus, hosszú távú beruházások révén ők is igyekezzenek megvalósítani ezeket a célkitűzéseket;

7. **üdvözli** az Európai Tanács arra irányuló határozatát, hogy biztosítsa a gazdaság támogatását azáltal, hogy nagyobb figyelmet szentel a hosszú távú szükségleteknek, például az energiahatékonyságnak és az innovatív tiszta technológiáknak, valamint a jobb jogalkotást célzó, az egyszerűsítésre és az adminisztratív terhek csökkentésére irányuló intézkedéseknek;

8. **támogatja** az EU újraindított, 2010 utáni időszakra szóló növekedési és foglalkoztatási stratégiáját, melynek célja az, hogy a válság idején új munkahelyeket teremtsenek azáltal, hogy európai szinten összehangolt erőfeszítéseket tesznek arra, hogy egyidejűleg megvalósítsák a közberuházásokat, a kutatás, az innováció, a fenntartható technológiák és a kkv-k támogatását, az átfogó szociális párbeszédet, a szilárd pénzügyi szabályozást, a nem protekcionista kereskedelmi szabályokat, valamint a pénzügyi és monetáris politika terén folytatott szoros uniós együttműködést;

9. **hangsúlyozza**, hogy az összes kormányzati szinten összehangolt fellépésekre van szükség a kkv-k támogatására, hogy szorosabb kapcsolat legyen az alap- és alkalmazott kutatás között, és hogy támogassuk a magánszektorral való együttműködést az innovációs és technológiai vezető szerep előmozdítása érdekében; **üdvözli** a kreativitásra és az innovációra irányuló kezdeményezések elindítását és támogatását célzó intézkedéseket, különösen azokat, amelyek az egyetemek és a vállalkozások közti együttműködést célozzák, mivel az innováció és a kreativitás a változás és a regionális versenyképesség legfőbb motorjai, és hozzájárulnak az életminőséghez és a gazdasági kohézióhoz;

10. **emlékeztet arra**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok különösen fontos szerepet töltenek be mint közberuházók és közbeszerzők, és **hangsúlyozza**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok, a vállalkozások és az egyetemek az Unióban kulcsszerepet játszanak az aktív hálózatépítésben és a klaszterpolitika kialakításában;

11. **szilárd meggyőződése**, hogy az ifúságra irányuló beruházások elengedhetetlenek a fiatalok foglalkoztathatóságával és társadalmi beilleszkedésével kapcsolatos európai uniós célok eléréséhez;

⁽¹⁾ Lásd a CdR 16/2008 fin jelű RB-véleményt: A költségvetés reformja, változások Európában, előadók: Luc VAN DEN BRANDE és Michel DELEBARRE.

12. **hangsúlyozza** az esélyegyenlőség jelentőségét a foglalkoztatásban, és kéri, hogy fordítsanak kiemelt figyelmet arra, hogy az értékes tudással rendelkező idősebb munkavállalók mivel járulhatnak hozzá a termék- és rendszerinnovációhoz;

13. **üdvözi**, hogy az Európai Bizottság az EU demográfiai jövőjéről szóló értékelést terjeszt majd a tavaszi Európai Tanács elé, és arra **kéri** az Európai Bizottságot, fontolja meg, miként veheti leginkább számításba az elöregedő lakosság igényeit; **aláhúzza**, hogy a regionális, városi és községi szintű demográfiai trendeket a régiók különbözősége és az őket érintő migrációs hullámok eltérő jellege miatt differenciáltabb módon kellene tekintetbe venni; **hangsúlyozza**, hogy a lehetőségekre, hozzáférésre és szolidaritásra irányuló szociális menetrend kontextusában a polgárok sérülékeny csoportjai külön figyelmet és célzott intézkedéseket igényelnek;

14. **szükségesnek tartja** az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA) felülvizsgálatát annak működőképesebbé tétele érdekében. Ez a következők révén valósulhatna meg: rugalmasabb EGAA-küszöbök, annak lehetővé tétele, hogy ezeket a forrásokat egyéb, a tömeges elbocsátások esetén felhasználható uniós pénzügyi eszközökkel együtt vegyék igénybe, illetve az EGAA költségvetésének 500 millió euróról 1 milliárd euróra történő emelése;

15. **rámutat** arra, hogy a polgárok számára, különösen a pénzügyi válság kontextusában létfontosságú a magas színvonalú közszolgáltatások garantálása; épp ezért aggodalmának **ad hangot** amiatt, hogy az Európai Bizottság munkaprogramja nem foglalkozik az ilyen szolgáltatásokat gyakran nyújtó helyi és regionális önkormányzatokat jelenleg sújtó jogilag bizonytalan helyzettel;

Kohézió

16. **sajnálattal tapasztalja**, hogy a kohéziós politika fontossága nem köszön vissza az Európai Bizottság munkaprogramjának prioritásaiban, annak ellenére, hogy a politika e területét pénzügyi és politikai súlya az EU legfontosabb célkitűzései közé emeli; egyben széles körű vita mellett **száll síkra** a kohéziós politika jövőjéről az uniós költségvetés felülvizsgálati folyamatának keretében, annak érdekében, hogy ez a fontos politika központi céljára koncentráljon: az EU területeinek harmonikus fejlődésére, különös tekintettel a gazdasági, szociális és területi egyenlőtlenségek csökkentésére; ezért **elvárja**, hogy a területi kohézióról szóló zöld könyvvel kapcsolatban 2009-ben esedékes konzultációs felkérést egy ugyanarról a témáról szóló fehér könyv kövesse;

17. **emlékeztet** arra, hogy egy olyan ambiciózus kohéziós politika, amely komolyan igyekszik a területi kohézió céljait konkrét politikai intézkedések formájába önteni, hozzájárul majd az európai integrációs folyamat megszilárdításához és a valamennyi európai régiót érintő jövőbeli kihívásokkal való szembenézéshez. Ebben az összefüggésben **szükségesnek látja** a források elkülönítésének rugalmas kezelését annak érdekében, hogy a strukturális kohéziós eszközöket az eltérő helyi és regionális igényekhez lehessen igazítani;

18. **aláhúzza**, hogy a kohéziós politika az Európai Unió egyik leglátványosabb sikertörténetévé vált. Bebizonyosodott,

hogy képes ösztönző hatást gyakorolni a regionális fejlesztésre. E pozitív tapasztalat alapján szükségesnek tűnik, hogy 2009-ben megerősítsük a regionális politikák szempontjából hasznosítható új megközelítésmódokkal és modellekkel kapcsolatos eszmecserét és együttműködést. **Javasolja**, hogy az RB az Európai Bizottsággal karöltve alakítsa ki az ehhez szükséges megfelelő mechanizmusokat. **Hangsúlyozza**, hogy e cél elérése érdekében a jövőbeli kohéziós politikáról szóló vitákra kerül majd sor egyrészt a Régiók Bizottsága által 2009. március 5–6-án Prágában szervezett Városok és Régiók Csúcstalálkozója nevű rendezvény, másrészt a 2009-es Open Days (október 6–9.) keretében.

19. **aláhúzza**, hogy a területi együttműködés a területi kohéziós célkitűzés elérésének lényegi eleme, **ezért emlékeztet** arra, hogy az „európai területi együttműködési csoportosulás” (EGTC) elnevezésű új jogi eszközben nagy lehetőségek rejlenek a helyi cselekvés szempontjából. Épp ezért a tagállamoknak minden intézkedést meg kell tenniük, hogy végrehajtsák a rendeletben foglalt rendelkezéseket;

Az éghajlatváltozással szembeni fellépés és a fenntartható Európa

20. **arra ösztönzi** az Európai Bizottságot, hogy politikájában határozottan összpontosítson az energia- és az éghajlat-változási politikára, biztosítva a helyi és regionális önkormányzatok bevonását a jogszabályok megalkotásába és végrehajtásába;

21. **határozottan támogatja**, hogy az EU játsszon kiemelt szerepet az ENSZ éghajlatváltozásról szóló egyezményéről 2009-ben Koppenhágában folytatandó tárgyalások során, arra törekedve, hogy megállapodás szülessen az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 2012-től történő, ugrásszerű csökkentéséről;

22. **javasolja**, hogy az éghajlatváltozás mérséklését és a hozzá való alkalmazkodást kezeljék prioritásként az EU költségvetésének felülvizsgálatáról folytatott vitában. Emellett **szükségesnek tartja**, hogy egymást kiegészítő elemeket keressünk a területi kohézióra és az éghajlatváltozásra alkalmazott intézkedések között, például a meglévő pénzügyi eszközök felhasználása révén;

23. **aláhúzza** a régióknak a nemzeti és helyi energiahatékonysági tervek és a megújuló energia támogatása közötti kapcsolatot játszott szerepét, és úgy véli, hogy a régiók támogatása nélkül a tagállamok nem biztos, hogy képesek lesznek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 2020-ig történő csökkentésére vállalt kötelezettségeik teljesítésére; **hangsúlyozza**, hogy a Kiotó utáni időszak nemzetközi éghajlat-változási egyezményének egyaránt kellene koncentrálnia az átfogó politikákra, azok végrehajtására és a kibocsátási célértékekre; **megerősíti**, hogy támogatja az olyan kezdeményezéseket, mint a Polgármesterek Szövetsége, és javasolja annak a régiók közvetlen bevonásával való kiegészítését;

24. **megerősíti**, hogy kötelezettséget vállal a biológiai sokféleséget érő veszteségek megállítására, és reméli, hogy az EU biodiverzitási cselekvési tervének az Európai Bizottság általi félidei felülvizsgálata új lendületet ad a kérdés kezelésének;

25. **határozottan javasolja**, hogy alakítsanak ki szinergiákat a vidékfejlesztési politika és egyéb uniós politikák, mindenekelőtt a kohéziós politika között. Arra **kéri** az Európai Bizottságot, hogy elemezze a globális gazdasági válság következményeit a mezőgazdasági piacok és a vidéki ágazatok szempontjából annak érdekében, hogy megfelelő intézkedéseket lehessen kialakítani e szektor hanyatlásának megakadályozására és az élelmezési függetlenség megőrzésére;

26. **emlékeztet** korábbi kérésére, hogy az Európai Bizottság tengerpolitikai cselekvési tervéhez való hozzájárulásának logikus folyamánként vonják be az Európai Unió új, integrált tengerpolitikájának kialakításába és végrehajtásába;

27. **üdvözli** az Európai Bizottság tevékenységeit a környezetbarát közlekedés terén; **megismétli**, hogy fontosnak tartja az olyan támogató intézkedéseket, amelyek csökkentik a közlekedésnek a környezetre gyakorolt hatását, elsőbbséget biztosítva a tengeri szállítási politikának és a városi mobilitásra vonatkozó ambiciózus cselekvési tervnek;

28. **üdvözli** az Európai Bizottság bejelentését, hogy új lendületet kíván adni a TEN-T projekteknek Európában. **Elengedhetetlennek tartja**, hogy a helyi és regionális szempontok figyelembevételén túl a helyi, regionális és nemzeti tervezési eszközöket összehangolják ezen az európai kereten belül, a transzeurópai hálózatok optimalizálása érdekében;

Polgárközelibb Európa

29. **kiemeli** kulcsfontosságú intézményi szerepét az Európai Uniónak a polgárokkal való kommunikáció irányában tett erőfeszítéseiben, és **emlékezteti** az Európai Bizottságot, hogy az RB tagjain keresztül az európai helyi és regionális önkormányzatokkal létesített közvetlen kapcsolat értékes közvetítő hálózatot jelent ahhoz, hogy tájékoztassák a polgárokat az EU előnyeiről, illetve meghallgassák őket és gondjaikat; **emlékezteti** az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy az európai dimenziókat a mindennapi tevékenységekbe való integrálása, illetve az érthető nyelven történő kommunikáció közös felelősség az európai intézmények, valamint a nemzeti, regionális és helyi választott képviselők számára, akik a polgárokhoz közel, a kommunikáció legalacsonyabb szintjén helyezkednek el;

30. **úgy véli**, hogy a 2009. évi európai uniós választásokat lehetőségnek kell tekinteni a decentralizált európai kommunikációs politika fokozására annak érdekében, hogy az európai polgárokkal való folyamatos párbeszéd fenntartásával és az európai integráció által teremtett hozzáadott érték bemutatásával felhívjuk a figyelmet az EU közös értékeire;

31. **aláhúzza**, hogy az RB folytatni fogja a helyi és regionális önkormányzatoknak a szabadság, biztonság és a jog érvényesülésének térsége további fejlődésében játszott szerepének jobb európai szintű elismerése érdekében tett erőfeszítéseit, különös tekintettel a hágai programot felváltó többéves program kialakítására;

támogatja integrált és átfogó megközelítés alkalmazását a migráció és a menekültügy tekintetében, hiszen csak ezáltal valósulhat meg Európában stabil és fenntartható bevándorláspolitiká; ennek érdekében az RB kiemeli a kultúrák közötti párbeszéddel kapcsolatos kezdeményezések fontosságát is; **üdvözli** ezzel kapcsolatosan a szabadság, biztonság és a jog érvényesülésének európai térsége megerősítését célzó jogalkotási intézkedések új ütemtervét, az úgynevezett stockholmi programot;

32. **támogatja** a terrorizmus és az erőszakos radikalizálódás elleni harcot az EU polgárainak nagyobb biztonsága érdekében, felismerve, hogy a helyi és regionális önkormányzatok központi szerepet játszanak az EU terroristaellenes stratégiájának megvalósításában, és **kitart amellett**, hogy a harc sikere érdekében annak során teljes mértékben tiszteletben kell tartani az alapvető szabadságokat és jogokat;

33. **örömmel fogadja** azt a tényt, hogy a jobb szabályozás harmadik stratégiai felülvizsgálata jelentést tesz a jobb szabályozás menetrendjének három alapvető összetevőjéről: az adminisztratív terhek hatásvizsgálatáról, egyszerűsítéséről és csökkentéséről; **kiemeli** folyamatos hozzájárulását az adminisztratív terhekkel foglalkozó, független felekből álló magas szintű csoportban („Stoiber-csoport”) folyó vitához, különös tekintettel a helyi és regionális önkormányzatok költségeinek csökkentését célzó intézkedések témájára; **továbbra is támogatja** az adminisztratív terhek felmérésének közös módszertanát, amely kifejezetten figyelembe veszi a helyi és regionális dimenziót, és **újra hangsúlyozza** az intézményközi együttműködés melletti elkötelezettségének, amelynek célja az ezen a területen tett célkitűzések megvalósítása;

34. **újfent kijelenti**, hogy a szubszidiaritás és az arányosság elvének a jogalkotási folyamatban történő alkalmazása a hatékony és demokratikus többszintű kormányzás középpontjában áll, és **hangsúlyozza** annak fontosságát, hogy hozzájáruljunk a szubszidiaritási kultúra kialakulásához az uniós intézményekben, aminek előnye a jobb döntéshozatal lesz;

Európa megerősítése világszinten

35. **megismétli**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok döntő szerepet játszanak a bővítési folyamatban, és folytatja együttműködését az EU tagjelölt, illetve potenciális tagjelölt országainak választott helyi és regionális képviselőivel;

36. **üdvözli** az euromediterrán partnerségnek a földközi-tengeri térségért létrehozott uniós életre hívásán keresztül történő újraindítását, és **hangsúlyozza** a helyi és regionális önkormányzatok jelentős hozzájárulását annak megvalósításához; **bejelenti** a helyi és regionális önkormányzatok euromediterrán közgyűlésének létrehozását, amely a helyi és regionális önkormányzatokat képviselő állandó politikai testület lesz azzal a célkitűzéssel, hogy elismerjék a földközi-tengeri térségért létrehozott Unió konzultatív testületéként;

37. **hangsúlyozza** az EU keleti és déli szomszédaival való kapcsolat kiegyensúlyozásának fontosságát, és **üdvözli** a keleti partnerség kezdeményezését; **felhívja** az Európai Bizottságot, hogy a keleti partnerségen belül fejlessze tovább a regionális és területi együttműködési komponenseket;

38. **nagyra értékeli** az Európai Bizottság növekvő elismerését a decentralizált együttműködési módszer és tevékenységek iránt; **vállalja** „Uniós decentralizált együttműködési napok” 2009 végén való megszervezését, amelynek célja az EU és a fejlődő országok helyi és regionális önkormányzatai közötti eszmecsere és politikai párbeszéd megkönnyítése; **üdvözli** egy információ-cserére szolgáló platform („börze”) létrehozását, amely lehetővé fogja tenni az Európai Unióban és a fejlődő országokban működő, új decentralizált együttműködési projektek kialakítására törekvő helyi és regionális önkormányzatok találkozását;

39. **megismétli elkötelezettségét** a helyi és regionális demokráciának Európában és harmadik országokban történő előmozdítása mellett; és **kiemeli** arra irányuló szándékát, hogy az Európa Tanács Helyi és Regionális Hatóságok Kongresszusával együtt továbbra is részt vegyen a választásmegfigyelő küldöttségekben, továbbá annak a **kívánságának ad hangot**, hogy szorosabban vonják be az Európai Bizottság támogatásával szervezett megfigyelő küldöttségekbe;

40. **megbízta** elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a jelenlegi francia elnökségnek, valamint az Európai Unió elnökségi tisztét 2009-ben betöltő cseh és svéd elnökségnek.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 27-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE
